

คู่มือการปฏิบัติงาน
กลุ่มงานวัดและประเมินผลทางการศึกษา

นางสาวพิศมัย กิ่งสกุล
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

คำนำ

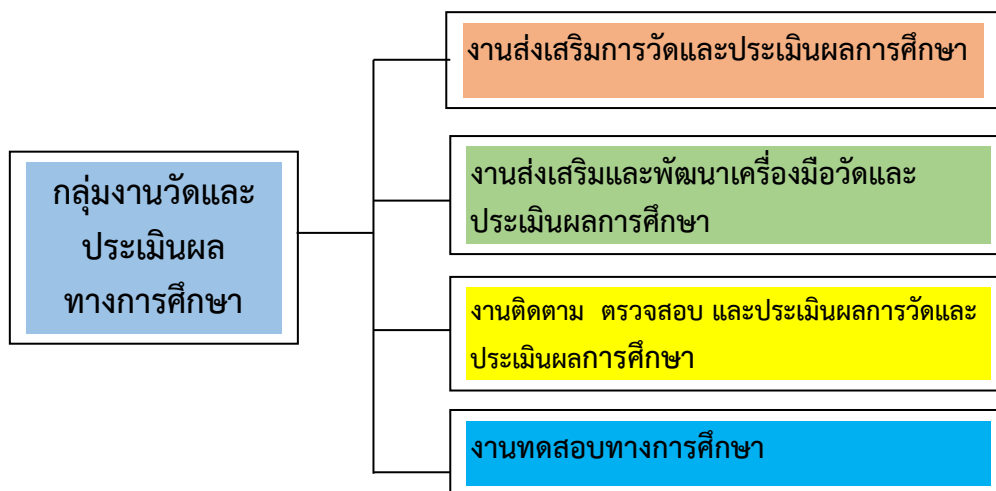
คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล จัดทำขึ้นเพื่อให้การปฏิบัติงานของกลุ่มงานวัดและประเมินผลทางการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาเครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน เพื่อใช้ในการประเมินการเรียนรู้ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ สามารถดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมาย บรรลุผลตามภารกิจขององค์กร ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต ๒

นางสาวพิศมัย กิ่งสกุล
ศึกษานิเทศก์ สพป.ตาก เขต ๒

สารบัญ

	หน้า
งานส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา	๑
งานส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา	๒
งานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การวัดและประเมินผลการศึกษา	๓
งานทดสอบทางการศึกษา	๔

คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน กลุ่มงานวัดและประเมินผลทางการศึกษา

๑. งานส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดผล และประเมินผล การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
๒. ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครูให้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลใน สถานศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
๓. ศึกษา วิเคราะห์ รูปแบบ วิธีการในการพัฒนาแนวทางการวัดผลและประเมินผล ในสถานศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
๔. จัดทำคู่มือการวัดผล เทียบโอนผลการศึกษสำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอก ระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

๑. ครูและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งการวัดผลการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
๒. การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องตามแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และตามสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล และนำผลการวัด และประเมินผลไปพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

๒. งานส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. รวบรวมเครื่องมือการวัดและประเมินผลการศึกษา
๒. ศึกษา วิเคราะห์ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีผู้จัดทำแล้ว คัดเลือกให้เหมาะสมกับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
๓. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมด้านต่อไปนี้

- ๓.๑ เครื่องมือวัดและประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ
- ๓.๒ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ๓.๓ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง
- ๓.๔ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- ๓.๕ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และการ

เขียนสื่อความ

๔. บริการเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการศึกษาแก่สถานศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

มีคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๒. คู่มือการดำเนินงานการวัดผล และประเมินผลการศึกษา
๓. งานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การวัดและประเมินผลการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษา วิเคราะห์ แนวทาง ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา
๒. ดำเนินการ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา
๓. จัดทำรายงาน การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา
๔. เผยแพร่ผล การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษามีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาที่ถูกต้อง และมีคุณภาพ

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. คู่มือการดำเนินงานการวัดผล และประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๒. คู่มือการวัดผล และเทียบโอนผลการศึกษาในทุกระดับ
๓. แบบพิมพ์ เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔. งานทดสอบทางการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับระบบ วิธีการ เครื่องมือวัดและประเมินผล การศึกษา

๒. วางแผนการทดสอบทางการศึกษา ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระ ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. กำหนดแนวทางในการทดสอบทางการศึกษา ให้สอดคล้องตามที่กระทรวง ศึกษาธิการและสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติกำหนด การเก็บรวบรวมข้อมูล ร่องรอย หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สามารถจัดให้มีขึ้นทั้งระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา

๓.๑ การประเมินระดับชั้นเรียน (Classroom Assessment) คือ การวัดผลและ ประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการ เรียนในรายวิชา/กิจกรรมที่ตนสอน ในการประเมินเพื่อการพัฒนา ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ตาม ตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นเป้าหมายในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อดูว่าบรรลุตัวชี้วัดหรือมี แนวโน้มว่าจะบรรลุตัวชี้วัดเพียงใด แล้วแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เน้นการ ประเมินตามสภาพจริง โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและมีการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาใช้เป็น ข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

๓.๒ การประเมินระดับสถานศึกษา (School Assessment) คือ การตรวจสอบผล การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การอนุมัติผลการเรียน การตัดสินการเลื่อนชั้น เรียน และเป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการ เรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถ นำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติและระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา และการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน

๓.๓ การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา (Local Assessment) คือ การวัดผล และประเมินผลที่ดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาที่อยู่ใน ความรับผิดชอบของเขตพื้นที่การศึกษา และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ เขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้เครื่องมือที่เป็นมาตรฐานที่เขตพื้นที่จัดทำขึ้น ด้วยความร่วมมือกับ หน่วยงานต้นสังกัด/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีการรายงานผลให้แก่สถานศึกษาและชุมชนได้รับทราบ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่าสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดหรือไม่ เพียงใด และมีข้อบกพร่องใดที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ต่อไป

๓.๔ การประเมินผลระดับชาติ (National Tests) คือ การวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ที่ดำเนินการโดยสถาบันที่กแห่งชาติ ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนใน ระดับชั้นสำคัญ (Key Stages) ผลการจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงการศึกษาในการ วางแผนระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบาย ของประเทศ

๔. การประสานความร่วมมือกับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
๕. ดำเนินการทดสอบทางการศึกษาและให้บริการสอบวัดความรู้ ความสามารถ ให้กับนักเรียน
๖. พัฒนาค้างข้อสอบมาตรฐานการศึกษา
๗. จัดทำข้อมูลโปรแกรม School Mis เก็บข้อมูลคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้
๘. การจัดทำข้อมูลและรับรองข้อมูล GPA

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

มีคลังข้อสอบมาตรฐานการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และมี ข้อมูลคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. คู่มือการดำเนินงานการวัดผล และประเมินผลการศึกษา
๒. คู่มือการวัดผล และเทียบโอนผลการศึกษาในทุกระดับ
๓. แบบพิมพ์ เอกสาร หลักฐานต่าง ๆที่เกี่ยวข้อง
